

витрат; навчання відповідного персоналу; кримінальні, некомерційні мотиви та їх негативний вплив.

Аналізуючи вище викладене можна дійти висновку, що обгрунтований стратегічний план підприємства як інструмент забезпечення успіху в перебудові підприємства з метою досягнення потрібного рівня конкурентоспроможності, можна сформулювати за допомогою сукупності стратегічних планів, розроблених за кожною складовою економічної безпеки підприємства.

Література

1. *Шериньова З. Є., Оборська С. В.* Стратегічне управління. — К.: Вид-во КНЕУ, 1999.

2. *Оберемчук В. Ф.* Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій. — К.: МАУП, 2000.

С. М. Макаренко, канд. екон. наук, головний спеціаліст,
Головне управління економіки Херсонської
обласної державної адміністрації,
пр. Ушакова, 47, м. Херсон, Україна, 73000,
e-mail: makar0684@rambler.ru.

ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ РЕСУРСНОГО ОБМЕЖЕННЯ

Ринкові умови діяльності підприємств потребують прийняття оптимальних управлінських рішень стосовно визначення номенклатури та обсягів виробництва, цільових ринків реалізації продукції, забезпечення прибуткової діяльності та стабільного фінансового стану підприємства, що передбачає оптимальне поєднання та ефективне використання всіх ресурсів підприємства [1].

Діяльність підприємства — це погоджений у часі та просторі потік виробничих ресурсів, а також запасів, що дозволяють підтримувати ці потоки для отримання запланованих результатів. Досягнення ефективності використання цих ресурсів означає налагодження безперервного їх потоку, що дозволяє забезпечити необхідне для певного підприємства співвідношення «вхід — вихід». Серед ресурсів, необхідних для діяльності суб'єктів господарювання усіх форм

власності, зазвичай, виділяють наступні: матеріально-сировинні, людські, фінансові, інформаційні, техніка і технологія.

В сучасних умовах обмеженості виробничих ресурсів нераціональне та неефективне їх використання може призвести до зростання собівартості продукції, що виробляється на підприємстві, і, як наслідок, — до зменшення рентабельності виробництва, безприбутковості, а можливо навіть до збитковості виробничого процесу.

Під час функціонування підприємству уникнути економічних ризиків майже неможливо. Тому його керівництву для укріплення конкурентних позицій на внутрішньому та зовнішньому ринках потрібно визначити оптимальну стратегію розвитку, яка дозволила б постійно в процесі планування та організації діяльності визначати: найбільш значущі чинники, що впливають на процес прийняття рішень; джерела і величину ризику та збитку від виникнення можливих ризикових ситуацій, і потім уже на цій основі розробити комплекс заходів щодо захисту від ризику і шляхи підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства.

Для створення конкурентоздатного підприємства треба не просто модернізувати виробництво і керування, але й чітко знати, для чого це робиться, яка мета повинна бути досягнута. Головним при цьому повинно бути одне — уміння визначити і швидко й ефективно використовувати в конкурентній боротьбі свої переваги.

Основними завданнями будь-якого підприємства повинно бути: формування інформаційного банку даних; постійне відслідковування змін у діючому законодавстві; проведення досліджень щодо соціально-економічного розвитку регіону взагалі та підприємства зокрема; покращення іміджу підприємства; сприяння розвитку внутрішнього потенціалу підприємства (підвищення професійних навичок людських ресурсів); знаходження балансу між внутрішніми ресурсами та потребою залучати додаткові джерела фінансування (зовнішні інвестиції, кредити банків тощо).

Основою розробки стратегії розвитку повинна бути її адекватність чинному законодавству. Правові аспекти проблем управління підприємством пов'язані з незавершеністю законодавства, основою якого мав би стати функціональний підхід розмежування повноважень між різними гілками виконавчої влади. Останнім часом спостерігається зростаюче незадоволення органами місцевої влади. Замість партнерства з бізнесом відбуваються постійні конфлікти, що свідчить про закритість влади і відсутність реаль-

них механізмів залучення бізнесу та громадськості до вирішення місцевих проблем.

У сучасних умовах ринку серед основних вимог забезпечення сталого економічного зростання підприємства можна відзначити: здатність комплексного поєднання інтересів підприємства, громади і місцевої влади; розвиток партнерських відносин та залучення інвестицій; політика адекватного використання людських ресурсів. Економічний розвиток підприємства — це довгостроковий процес, який потребує визначення оптимального комплексу заходів, направлених на підвищення конкурентоспроможності підприємства, та підходів для їх реалізації. Тому при визначенні, розробці та впровадженні стратегії розвитку необхідне: чітке та об'єктивне визначення мети і шляхів її досягнення; визначення реальних можливостей; створення та вдосконалення структур підприємства, відповідальних за виконання поставлених завдань; залучення професійних інституцій для навчання спеціалістів; врахування можливих перешкод, ризиків та їх мінімізація.

Для досягнення світових стандартів економічного розвитку, в сучасних умовах обмеженості виробничих ресурсів, під час розроблення оптимальної стратегії розвитку треба в першу чергу визначити можливості та встановити тісну співпрацю підприємства і влади в межах діючого законодавства; створити відповідне сприятливе інвестиційне оточення, яке забезпечить зростання обсягів експорту та надходження додаткового капіталу; розробити і впровадити модель підготовки працівників, що створить відповідні умови для формування конкурентоспроможної робочої сили.

Виконання вищезазначених вимог та врахування наданих пропозицій і рекомендацій під час визначення та розробки оптимальної стратегії розвитку підприємства дозволить не лише мінімізувати виробничі витрати (без погіршення якості продукції), але й створить механізм адекватного швидкого реагування на зміни в оточуючому бізнес-середовищі.

Література

1. Міценко Н. Г. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, структура, стратегія використання / Н. Г. Міценко, О. І. Кумечко // Науковий вісник НЛТУ України. — 2010. — Вип. 20.9 — С. 193—198.